

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2017
Avaldamismärge:	RT I, 15.06.2016, 4

Toiduseadus¹

Vastu võetud 25.02.1999
[RT I 1999, 30, 415](#)
 jõustunud vastavalt §-le 66.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
16.06.1999	RT I 1999, 58, 608	01.04.2000
14.11.2001	RT I 2001, 93, 566	01.01.2002
terviktekst RT paberandjal	RT I 2002, 13, 81	
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
03.12.2002	RT I 2002, 102, 603	17.12.2002
08.04.2004	RT I 2004, 27, 177	01.05.2004
22.04.2004	RT I 2004, 34, 236	01.05.2004
01.06.2006	RT I 2006, 28, 211	01.07.2006
06.12.2006	RT I 2007, 1, 1	01.02.2007
14.02.2007	RT I 2007, 22, 114	01.04.2007
14.02.2007	RT I 2007, 22, 114	01.07.2007
20.03.2008	RT I 2008, 16, 115	21.04.2008
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
10.12.2009	RT I 2009, 64, 423	01.01.2010, osaliselt 20.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
15.09.2010	RT I 2010, 72, 542	15.10.2010
13.01.2011	RT I, 19.01.2011, 21	20.01.2011
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud
		01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
30.01.2013	RT I, 12.02.2013, 3	22.02.2013, osaliselt 01.06.2013
15.05.2013	RT I, 01.06.2013, 1	01.07.2013
05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, seaduses asendatud läbivalt sõna „järelvalveametnik” sõnaga „korrakaitseorgan”
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
12.06.2014	RT I, 29.06.2014, 2	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4

23.09.2014
11.06.2015

RT I, 09.10.2014, 1
RT I, 30.06.2015, 4

18.11.2015
01.06.2016

RT I, 04.12.2015, 1
RT I, 15.06.2016, 1

alusel asendatud ministrite
ametinimetused.
13.12.2014, osaliselt 20.07.2016
01.09.2015, Vabariigi
Valitsuse seaduse § 107⁴
lõike 2 alusel asendatud sõna
„Põllumajandusministeerium”
sõnaga „Maaeluministeerium”
vastavas käändes.
14.12.2015, osaliselt 01.01.2017
20.07.2016

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatakse toidu käitlemise alused, käitleja enesekontroll ning riiklik järelevalve toidu ohutuse ja muudele nõuetele vastavuse tagamiseks. Kus asjakohane, kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4–17), artikli 1 lõikes 2 nimetatud materjalide ja esemete suhtes.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menelused (EÜT L 031, 01.02.2002, lk 1–24), artikli 1 lõikes 3 sätestatud oma tarbeks mõeldud toimingute suhtes. Samuti ei kohaldata käesolevat seadust nimetatud määruse artikli 1 lõikes 3 sätestatud toimingute tegemisel haridusasutuses õpilaste õpetamise või hoolekandeesutuses viibivate isikute õpetamise, arendamise või abistamise eesmärgil.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata narkootiliste ja psühhotropsete ainete, tubaka ja tubakatoodete ega ravimiseaduses sätestatud ravimite suhtes.

(4) Alkoholi ja vee käitlemise suhtes kohaldatakse käesolevat seadust niivõrd, kui võrd alkoholi ja vee käitlemist ei ole reguleeritud muude õigusaktidega.

(5) Euroopa Liidu õigusaktides, käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatavates õigusaktides ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.

(5¹) Käesolevat seadust kohaldatakse välislepingus sätestatud juhtudel välislepingust tulenevate erisustega.
[RT I, 01.06.2013, 1- jõust. 01.07.2013]

(6) Vabariigi Valitsus või valdkonna eest vastutav minister võib oma pädevuse piires kehtestada toidualaste meetmete rakendamiseks õigusakte küsimustes, mille otsustamise õigus on vastavalt Euroopa Liidu õigusaktidele liikmesriigil.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 2. Toit

Toit käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 sätestatud aine või toode.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 3. Esmatootmine ja esmatoode

(1) Esmatootmine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 17 sätestatud tegevus.

(2) Esmatoode käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.04.2004, lk 1–54) artikli 2 lõikes 1 sätestatud toode.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 4. [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 5. [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 6. Käitleja ja toidu käitlemine

(1) Käitleja käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 3 sätestatud isik.

(2) Toidu käitlemine (edaspidi *käitlemine*) käesoleva seaduse tähenduses on tegevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 16 sätestatud toidu tootmise, töötlemise ja turustamise etappides.

(3) Jaekaubandus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 7 sätestatud tegevus.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

2. peatükk TEATAMIS- JA LOAKOHUSTUS

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 7. Teatamiskohustus

(1) Veterinaar- ja Toiduametile tuleb esitada majandustegevusteade:

1) toidu käitlemiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 lõikes 2 sätestatud ettevõttes;

2) toiduga kokkupuutuvate materjalide ja esemete valmistamiseks, töötlemiseks ja turustamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 2 lõike 2 punktis c sätestatud ettevõttes.

(2) Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud andmetele märgitakse majandustegevusteates:

1) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusala puhul andmed käitlemisvaldkonna ja toidugrupi kohta;

2) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevusala puhul andmed toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete rühma kohta.

(3) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud käitlemisvaldkondade ja toidugruppide täpsustatud loetelu, mille puhul peab käitleja esitama majandustegevusteate.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusalal majandustegevuse alustamiseks ei pea esitama majandustegevusteadet, kui:

1) ettevõttes toidu käitlemiseks peab olema tegevusluba käesoleva seaduse § 8 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 lõike 3 punkti b või c kohaselt;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 1 lõike 2 punkti c või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.04.2004, lk 55–205), artikli 1 lõike 3 punkti c kohaselt ei kohaldata ettevõtte suhtes nimetatud määrustes kehtestatud nõudeid;

3) ettevõtte loomakasvatushoone või -rajatis või loomade pidamiseks piiritletud ala on registreeritud põllumajandusloomade registris loomatauditõrje seaduse alusel;

4) ettevõtjal on ravimite käitlemise tegevusluba.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevusalal majandustegevuse alustamiseks ei pea esitama majandustegevusteadet, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 2 lõike 2 alapunktis c nimetatud ettevõttest tuleb teatada käesoleva seaduse § 7 lõike 1 punkti 1 kohaselt või kui nimetatud ettevõttes peab toidu käitlemiseks olema tegevusluba § 8 kohaselt.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed kantakse söödaseaduse § 23 alusel asutatud riigi toidu ja sööda käitlejate registrisse.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud majandustegevusteates sisalduvate andmete riigi toidu ja sööda käitlejate registrisse kandmise eest ei tasu ettevõtja riigilõivu.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 8. Loakohustus

(1) Ettevõtjal peab olema tegevusluba toidu käitlemiseks järgmistes ettevõtetes:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 6 lõike 3 punktide b ja c kohane ettevõte;
- 2) ettevõte, kus loomsete esmatoodete käitlemise käigus ei muutu nende esialgne kuju ja esialgsed omadused, välja arvatud ettevõte, kus toimub nimetatud toodete esmatootmine ja tootja teeb sellega seotud toiminguid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 tähenduses või kus tegeletakse toidu vedamisega;
- 3) ettevõte, kus mitteloomsete esmatoodete käitlemise käigus muutuvad nende esialgne kuju ja esialgsed omadused, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa II peatükis III nimetatud ettevõtted;
- 4) ettevõte, kus toimub toidu töötlemine, sealhulgas valmistamine, või pakendamine, välja arvatud mitteloomsete esmatoodete pakendamine ning välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa II peatükis III nimetatud ettevõtted;
- 5) ettevõte, kus käideldakse loomset toitu ja seda turustatakse teisele käitlejale ning mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa II peatükis III;
- 6) ettevõte, kus ladustatakse toitu, mida tuleb toidu ohutuse tagamiseks hoida toatemperatuurist erineval temperatuuril;
- 7) ettevõte, kus tegeletakse jaekaubandusega ja käideldakse toitu, mida tuleb toidu ohutuse tagamiseks hoida toatemperatuurist erineval temperatuuril, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa II peatükis III nimetatud ettevõtted;
- 8) ettevõte, kus tegeletakse väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetele mittevastava loomse toiduga (edaspidi *mittenõuetekohane loomne toit*) varustamisega;
[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]
- 9) ettevõte, kus tegeletakse mittenõuetekohase loomse toidu ladustamisega vabatsoonis, vabalaos või tollilaos.
[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(2) Tegevusluba annab ettevõtjale õiguse majandustegevuse alustamiseks ja teostamiseks tegevusloas märgitud ettevõttes või ettevõtte osas.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(3) Valdkonna eest vastutav ministerkehtestab määrusega nende käitlemisvaldkondade ja toidugruppide täpsustatud loetelu, mille puhul peab käitlejal olema tegevusluba.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 9. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotluse lahendab Veterinaar- ja Toiduamet.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Tegevusloa taotluses esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses nimetatud andmetele järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) nende toidugruppide loetelu, mille käitlemiseks tegevusluba taotletakse;
- 2) ettevõtte asendiplaan koos vee ja kanalisatsiooni välisvõrkude plaaniga;
- 3) ruumide plaan koos seadmete ja sisseseade paigutuse ning vee ja kanalisatsiooni sisevõrkude plaaniga. Veevõrgu plaanil näidatakse nummerdatult kõik veevõtukohad. Ruumide plaanil näidatakse ära toidu, pakkematerjalide, jäätmete ning töötajate liikumisteed;
- 4) andmed käitlemisruumides kasutatud viimistlusmaterjalide kohta;
- 5) reguleeritava temperatuuri või õhu suhtelise niiskusega või reguleeritava temperatuuri ja õhu suhtelise niiskusega ruumide asjakohase reguleeritava parameetri arväärtused;
- 6) käitlemisprotsessi tehnoloogiline skeem koos toiduohutuse seisukohalt oluliste parameetritega ning tehnoloogia lühikirjeldus;
- 7) andmed projekteeritud ning kavandatava või tegeliku käitlemisvõimsuse, sealhulgas hoiuruumide mahutavuse kohta;
- 8) ettevõttes kasutatava vee analüüsi katseprotokollid veeseaduse § 13 lõike 2 alusel kehtestatud joogivee tavakontrolli käigus uuritavate näitajate kohta. Katseprotokollid peab olema väljastanud joogivee analüüsimiseks akrediteeritud laboratoorium;
- 9) puhastamis- ja desinfitseerimisplaan, mis sisaldab andmeid seadmete ja ruumide puhastamiseks ning desinfitseerimiseks rakendatavate meetmete ja kasutatavate ainete kohta;
- 10) kahjuritõrjeplaan, mis sisaldab andmeid kahjuritõrjeks rakendatavate meetmete kohta;
- 11) toidujäätmete, toiduks mittekasutatavate kõrvalsaaduste ja muude jäätmete kogumise, äravedamise ja kahjutustamise plaan, mis sisaldab andmeid nende kogumiseks, äravedamiseks ja kahjutustamiseks rakendatavate meetmete kohta;
- 12) toiduga kokkupuutuvate töötajate toiduhügieenikoolituse kava;
- 13) andmed toidu veoks kasutatavate veokite kohta ning veokite ja ringlevate veopakendite puhastamise korraldamise kirjeldus.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(3) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed kantakse söödaseaduse § 23 alusel asutatud riigi toidu ja sööda käitlejate registrisse.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) Käesoleva seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud tegevusloa taotluse lahendamise eest ei tasu ettevõtja riigilõivu.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 10. Tegevusloa kontrolliese

Tegevusluba antakse ettevõtjale, kui tema ning tema poolt toidu käitlemiseks kasutatav ettevõtte vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 ning muudes asjakohastes toidualastes õigusaktides sätestatud nõuetele.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 10¹. Tegevusloa kõrvaltingimused

Tegevusloale lisatakse järgmised kõrvaltingimused:

- 1) käitlemisvaldkond;
- 2) toidugrupp.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 11. Tunnustamise otsuse kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

3. peatükk TOIDU SUHTES ESITATAVAD NÕUDED

§ 12. Üldnõuded

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(1) Turuleviidav toit peab olema ohutu inimese tervisele ning vastama käesolevas seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud muudele nõuetele (edaspidi *nõuetekohane*).

(2) Toidus ei tohi olla selle omadusi halvendavaid või inimese tervist ohustavaid parasiite, kahjureid ega võõrkehi.

(3) Riknenud, saastunud või mikrobioloogilistele nõuetele mittevastavat toitu või ebasobivate tehnoloogiliste võtete, antud toidule mitteomase lõhna, maitse, värvi või teiste asjaolude tõttu rikunud toitu käidelda on keelatud.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(4) Lisaks käesolevas peatükis sätestatule peab toit vastama seda iseloomustavatele koostis- ja kvaliteedinõuetele. Koostis- ja kvaliteedinõuded toidugruppide kaupa kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(5) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 13. Uuendtoit ja geneetiliselt muundatud toit

(1) Uuendtoitu tähenduses, mis on toodud Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 258/97/EÜ uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade kohta (EÜT L 043, 14.02.1997, lk 1–6), võib turule viia üksnes vastavalt nimetatud määruse nõuetele.

(2) Toiduks kasutatavat geneetiliselt muundatud organismi ja geneetiliselt muundatud toitu tähenduses, mis on toodud Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1829/2003/EÜ geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1–23), võib turule viia üksnes vastavalt nimetatud määruse nõuetele.

(3) Hindamisasutuseks Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 258/97/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses ning pädevaks asutuseks Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 1829/2003/EÜ artikli 5 lõike 2 tähenduses on Veterinaar- ja Toiduamet.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikest 3 tulenevate ülesannete täitmisel võib Veterinaar- ja Toiduamet pöörduda seisukoha saamiseks valdkonna eest vastutava ministri moodustatud nõuandva õigusega uuendtoidukomisjoni poole, mille koosseisu kaasatakse asjatundjaid järgmistest valdkondadest:

- 1) toiduainete tehnoloogia;
- 2) toiduainete keemia;
- 3) biotehnoloogia;
- 4) geenitehnoloogia;
- 5) toksikoloogia;

- 6) mikrobioloogia;
 - 7) arstiteadus;
 - 8) toitumisteadus;
 - 9) tarbijakaitse, toidualased õigusaktid ning toidujärelevalve;
 - 10) veterinaaria;
- [RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]
- 11) söötmisteadus.
- [RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]

(5) Uuenditoidukomisjoni tegevust finantseeritakse riigieelarvest Veterinaar- ja Toiduameti eelarve kaudu.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 14. Eritoit

(1) Eritoit käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.06.2013, lk 35–56), artikli 2 lõike 2 punktides c–h sätestatud imiku piimasegu, jätkupiimasegu, teraviljapõhine töödeldud toit, imikutoit, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toit ja kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendaja.

(2) Sellise eritoidu esmakordselt turuleviimisest Eestis, mille puhul on kehtestatud teavitamisnõue Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 artikli 11 lõike 1 punkti d kohaselt, teavitab turuleviija Veterinaar- ja Toiduametit hiljemalt turuleviimise päeval, edastades turuleviidava eritoidu puhul kasutatava märgistuse näidise koos teatisega, mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) eritoidu turuleviija nimi, elu- või asukoha aadress ning sidevahendite numbrid;
- 2) eritoidu nimetus;
- 3) Eestis eritoidu turuleviimise kuupäev.

(3) Veterinaar- ja Toiduamet võib turuleviijalt nõuda teaduslikke lisaandmeid, mis kinnitavad eritoidu eriomaduste olemasolu. Kui nimetatud andmed on avalikult kättesaadavad, piisab viitest asjakohasele trükisele või muule püsivale avaldamiskohale.

[RT I, 15.06.2016, 1- jõust. 20.07.2016]

§ 14¹. Toidulisand

(1) Toidulisandina käsitatakse toitu, mille kasutamise eesmärk on tavatoitu täiendada ning mis on inimesele toitainete või muude toitainelise või füsioloogilise toimega ainete kontsentreeritud allikaks. Nimetatud ained võivad esineda üksikult või kombineeritult ning viiakse turule müügipakendisse pakendatuna kindlate annustena, nagu kapslid, pastillid, tabletid ja muu sarnane ning pulbrikotikesed, vedelikuampullid, tilgutuspudelid ja muu sarnane, mis on ette nähtud vedeliku ja pulbri tarvitamiseks väikeste mõõdetud kogustena.

(2) Toidulisandi esmakordsel Eestis turuleviimisel teavitab turuleviija sellest Veterinaar- ja Toiduametit hiljemalt turuleviimise päeval, edastades turuleviidava toidulisandi puhul kasutatava märgistuse näidise koos teatisega, mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) turuleviija nimi, elu- või asukoha aadress ning sidevahendite numbrid;
- 2) toidulisandi nimetus;
- 3) toidulisandi Eestis turuleviimise kuupäev.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 15. Külmutatud toit

(1) Külmutatud on toit, mis on läbinud külmutamisprotsessi ja mida seejärel säilitatakse antud toidule ettenähtud temperatuuril. Toidu nõuetekohasuse tagamiseks peab külmutamisaeg olema võimalikult lühike.

(2) Külmutatud toitu käideldes tuleb järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 ja teistes õigusaktides sätestatud nõudeid ning valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud külmutatud toidu käitlemise erinõudeid.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 16. Lisaaine

(1) Lisaaine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta (ELT L 354, 31.12.2008, lk 16–33) artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud aine.

[RT I 2009, 64, 423- jõust. 20.01.2010]

(2) Lisaainet on lubatud toidus kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1333/2008 sätestatud nõuete kohaselt.

[RT I, 12.02.2013, 3- jõust. 22.02.2013]

(3) [Kehtetu - RT I, 12.02.2013, 3- jõust. 01.06.2013]

(4) Toidus on lubatud kasutada lisaiinet, mis vastab komisjoni määruses (EL) nr 231/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II ja III lisas loetletud toidu lisaiinete spetsifikatsioonid (ELT L 83, 22.03.2012, lk 1–295), sätestatud nõuetele.
[RT I, 12.02.2013, 3- jõust. 22.02.2013]

§ 17. Lõhna- ja maitseaine

(1) Lõhna- ja maitseaine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1334/2008, mis käsitleb toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1601/91, määrusi (EÜ) nr 2232/96 ja (EÜ) nr 110/2008 ning direktiivi 2000/13/EÜ (ELT L 354, 31.12.2008, lk 34–50), artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud toode.
[RT I, 12.02.2013, 3- jõust. 22.02.2013]

(1¹) Lõhna- ja maitseainet on lubatud toidus kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1334/2008 sätestatud nõuete kohaselt.
[RT I, 12.02.2013, 3- jõust. 22.02.2013]

(2) Pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2065/2003 toidus või toidu pinnal kasutatavate või kasutamiseks mõeldud suitsutuspreparaatide kohta (ELT L 309, 26.11.2003, lk 1–8) artikli 7 lõike 2 tähenduses on Veterinaar- ja Toiduamet.
[RT I, 19.01.2011, 2- jõust. 20.01.2011]

§ 18. Abiaine

(1) Abiaine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud aine.
[RT I, 12.02.2013, 3- jõust. 22.02.2013]

(2) Abiainete suhtes esitatavad nõuded, nende ainete kasutamise tingimused ja viisid ning toidus lubatud jääksisalduse piirnormid kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 19. Saasteaine

(1) Saasteaine on toidus leiduv aine, mis on sinna sattunud esmatootmisel kasutatud ainete tõttu, käitlemise ajal või keskkonna saastumise tagajärjel ning mis võib olla inimese tervisele ohtlik või mis võib halvendada toidu omadusi.

(2) [Kehtetu -RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

(3) Valdkonna eest vastutav ministervõib kehtestada lubatud saasteainete loetelu ja piirnormid toidugruppide kaupa. Loomse toidu ohutuse tagamiseks kehtestab valdkonna eest vastutav minister korra saasteainete riikliku järelevalve reguleerimiseks.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 20. Toidu võltsimine

(1) Toitu võltsida ja võltsitud toitu käidelda on keelatud.

(2) Võltsimisena käsitatakse:

1) toidu koostise muutmist ilma märgistust muutmata;

2) märgistuse muutmist tegelikku koostist muutmata;

3) toidule mis tahes viisil teise aine lisamist või sellega toidu töötlemist toidu madalama väärtuse või nõuetele mittevastavuse varjamiseks;

3¹) tervisemärgi ja identifitseerimismärgi mittenõuetekohast kasutamist märgistusel;

4) käitlemist, kasutades teise ettevõtja ärinime või kaubamärki ilma tema loata.

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

4. peatükk

KÄITLEMISE ÜLDNÕUDED

§ 21. Toidu nõuetekohasuse tagamine käitlemisel

(1) Käitlemine peab toimuma vastavalt käesolevas seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud nõuetele ning käitlemisel peab olema tagatud nõuetekohase toidu saamine.

(2) Käitlemisel on keelatud kasutada aineid ja materjale, mille koostis või toime inimesele ei ole teada või mis ei vasta õigusaktides sätestatud nõuetele või mille kasutamine on õigusaktidega keelatud.

(3) Käitlemiskohtades on keelatud hoida aineid ja materjale, mis võivad põhjustada toidu saastumise või halvendada nende omadusi.

(4) Kui uuringute tulemusena on selgunud töötlemisviisi või aine kahjulikkus inimese tervisele, on seda keelatud toidu käitlemisel kasutada. Toidu käitlemisel keelatud töötlemisviiside ja ainete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#). Töötlemisviisi või aine kohta, mida teatud juhul võib toidu käitlemisel kasutada, kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#) käitlemise erinõuded, milles sätestatakse, millisel juhul ja kuidas on lubatud töötlemisviisi või ainet kasutada.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 22. Käitleja kohustused käitlemisel

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(1) Käitleja vastutab käideldava toidu ning käitlemise nõuetekohasuse eest ja on kohustatud kasutama kõiki võimalusi selle tagamiseks.

(2) Käitleja peab järgima toidu pakendil või saatedokumendil märgitud säilitamisnõudeid, mille määrab toidu tootja, töötleja, sealhulgas valmistaja, või pakendaja kestvuskatsete või valdkonna eest vastutava ministri poolt kehtestatud toidu säilitamisnõuete alusel. [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab säilitamisnõuded sõltuvalt toidu võimalikust ohtlikkusest inimese tervisele toidugruppide kaupa. Kestvuskatsete tegemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(3) Käitleja ei tohi vastu võtta, käitlemisel kasutada ega väljastada nõuetele mittevastavat toitu.

(4) Loomset toitu on keelatud kasutada, kui loomale on manustatud ravimit või hormonaalse toimega ainet ja kui nende kasutamise järgne keeluaeg ei ole möödunud.
[RT I 2008, 16, 115- jõust. 21.04.2008]

(5) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(6) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(7) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 23. Toidu jälgitavus

Käitleja peab tagama toidu jälgitavuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 18 kohaselt.

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 24. Toidu tehniline kirjeldus

(1) Toidu valmistamisel, välja arvatud toitlustusettevõttes üksnes kohapeal turustatava toidu valmistamisel, peab käitleja järgima enda valitud või koostatud toidu tehnilise kirjelduse nõudeid.

(2) Toidu tehniline kirjeldus käesoleva seaduse tähenduses on igasugune toidu omadusi ja valmistamist kirjeldav dokument, mis sisaldab toidu kohta järgmisi andmeid:

- 1) nimetus;
- 2) valmistoodet ja selle koostisosi iseloomustavad näitajad;
- 3) kasutatavad tehnoloogilised võtted, eelkõige need, mis on olulised toidu ohutuse seisukohast;
- 4) nõuetekohasuse hindamise meetodid;
- 5) pakendi ja toidualase teabe kirjeldus;
- 6) veo- ja säilitamistingimused.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(3) Enda koostatud tehniline kirjeldus ja sellesse tehtavad muudatused peavad olema vormistatud dokumendina, millest peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 toodud andmetele nähtuma vähemalt selle vormistamise kuupäev ning allkirjaga kinnitanud isiku nimi ja ametinimetus.

[RT I 2001, 93, 566- jõust. 01.01.2002]

§ 25. Ettevõtte tingimused

(1) Ettevõtte tehnilised tingimused ja töökorraldus peavad võimaldama järgida käesolevas seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud nõudeid.

(2) Kui ilmnevad asjaolud, mis toovad kaasa või võivad kaasa tuua nende tingimuste muutumise määral, mille tagajärjel ei ole tagatud toidu ohutus, peab käitleja viivitamata sellest teatama Veterinaar- ja Toiduametile.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(3) Käesoleva seaduse § 8 lõike 1 punktis 8 või 9 nimetatud ettevõtte mittenõuetekohase loomse toidu ladustamiseks kasutatav hoone ja ruum peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) olenevalt ladustatava loomse toidu liigist ja laadist peab hoone sobima sellise loomse toidu ladustamiseks ning vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 ning muudes asjakohastes toidualastes õigusaktides sätestatud nõuetele;

2) hoones on olenevalt ladustatava loomse toidu liigist ja laadist eraldi ruum mittenõuetekohase loomse toidu ladustamiseks;

3) hoones on eraldi ruum veterinaarjärelevalve ametnikule ning sidevahendite, nagu telefoni ja faksi kasutamise võimalus;

4) hoone asub selle eest vastutava isiku alaliselt kontrollitava sisse- ja väljapääsuga suletud territooriumil, vabatsõnaliselt asuva lao puhul on kogu tsoon suletud ning alalise tollikontrolli all.

[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(4) Mittenõuetekohast loomset toitu võib ladustada samas ruumis nõuetekohase loomse toiduga üksnes juhul, kui mittenõuetekohast loomset toitu hoitakse eraldi sama ruumi lukustatavas osas.

[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

§ 26. Toiduhügieen

(1) Toiduhügieen käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõikes 1 sätestatud meetmed ja tingimused.

(2) Toiduhügieeninõuded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004.

(3) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab toiduhügieeninõuded küsimustes, mille otsustamise õigus on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määruste kohaselt liikmesriigil, või muud asjakohased nõuded. Toiduhügieeninõuetes või muudes asjakohastes nõuetes võib kehtestada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 1 ning määruse (EÜ) nr 853/2004 artiklis 1 nimetatud väikesed tootekogused ja määrata kohaliku piirkonna.

(4) Pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 tähenduses on Veterinaar- ja Toiduamet.

[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(5) Toiduhügieeninõuete täitmisel võib käitleja kasutada abivahendina hea hügieenitava juhendit (edaspidi *juhend*), mille töötab välja käitleja, käitlejate ühendus või mõni muu huvitatud osapool koostöös muude asjaomaste osapooltega. Juhendi väljatöötamisel arvestatakse ÜRO Toidu ja Põllumajanduse Organisatsiooni (FAO) ning Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ühise standardiprogrammi *Codex Alimentarius* standardeid.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 viidatud juhendis esitatud soovitude kooskõla toiduhügieeninõuetega hindab Veterinaar- ja Toiduamet, kellel on õigus teha ettepanekuid juhendi muutmise kohta.

[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud isik esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 7 toodud nõuetele vastavaks hinnatud juhendi Maaeluministeeriumile, kes edastab selle nimetatud määruses sätestatud juhtudel Euroopa Komisjonile.

§ 27. Ettevõtte töötaja

(1) Käitleja on kohustatud töötajale selgitama õigusaktidest tulenevaid käitlemisnõudeid ning kontrollima nende täitmist.

(2) Toitu käitleval töötajal peavad olema kutseteadmised ning ta peab tundma ja järgima toiduhügieeninõudeid.

(3) Töötaja, kes toitu vahetult ei käitle, peab tundma ja järgima toiduhügieeninõudeid toidu ohutuse tagamiseks vajalikus ulatuses.

(4) Töötaja toiduhügieenialase juhendamise korraldab käitleja.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 28. Töötaja tervisekontroll

[RT I, 04.12.2015, 1- jõust. 01.01.2017]

Töötaja tervisekontrolli suhtes kohaldatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadust.
[RT I, 04.12.2015, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 29. Toiduhügieenikoolitus ettevõttes

(1) Käitleja peab koostama ettevõtte toiduga kokkupuutuvate töötajate toiduhügieenikoolituse kava, milles nähakse ette koolituse eesmärgid, maht, sagedus ja kord.

(2) Koolituskava alusel korraldab käitleja perioodiliselt töötajate tööülesannetele vastavat toiduhügieenikoolitust ja hindab töötajate toiduhügieenialaseid teadmisi.

(3) Koolituskava täitmist jälgib korrakaitseorgan, kellel on õigus teha ettepanekuid koolituskava muutmiseks ja täiendamiseks ning anda selgitusi selle koostamise kohta.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud nõuded ei laiene tootjale, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 lisa I nõudeid, ning tootjale, kelle suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 852/2004 ja nr 853/2004 nõudeid, kui teistes seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 30. Puhastamine, desinfitseerimine ja kahjuritõrje

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(1) Käitleja peab ettevõtte, selle territooriumi ning ruumide, sisseseade ja käitlemisvahendite puhastamiseks ja desinfitseerimiseks ning kahjuritõrjeks kasutama üksnes neid vahendeid ja aineid ning ainult sel viisil, mis ei põhjusta toidu saastumist, ei halvenda selle omadusi ega ohusta inimese tervist. Puhastamis-, desinfitseerimis- ja kahjuritõrjeaineid peab kasutama vastavalt nimetatud ainete tootja koostatud kasutusjuhendile.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 93, 566- jõust. 01.01.2002]

§ 31. Toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalid ja esemed

(1) Toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalid ja esemed ei tohi põhjustada toidu saastumist, halvendada selle omadusi ega ohustada inimese tervist ning peavad vastama toiduga kokku puutuda lubatud materjalide ja esemete kohta esitatud nõuetele.

(2) Toiduga kokku puutuda lubatud materjalide ja esemete kohta esitatavad nõuded, nende gruppide kohta esitatavad erinõuded ning nimetatud materjalide ja esemete ohutuse katsetamise meetodid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(3) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 32. Kasutatav vesi

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(1) Ettevõtte peab olema varustatud piisava hulga veeseaduse alusel kehtestatud joogivee nõuetele vastava veega (edaspidi *joogivesi*).

(2) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 33. [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

5. peatükk KÄITLEJA ENESEKONTROLL

§ 34. Enesekontrollikohustus

(1) Käitleja on kohustatud kontrollima toidu ja selle käitlemise nõuetekohasust (edaspidi *enesekontroll*) ning rakendama abinõud selle tagamiseks. Rakendatavaid abinõusid kirjeldatakse enesekontrolliplaanis. Enesekontroll koos kirjalikult vormistatud enesekontrolliplaaniga moodustab enesekontrollisüsteemi.

(2) Käitleja peab määrama kindlaks toidu ohutuse seisukohalt olulised käitlemisetapid, sealhulgas kriitilised kontrollpunktid, kontrollima neid ning registreerima kontrolli tulemused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 5 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 nõuete kohaselt.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(4) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(5) [Kehtetu -RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

(5¹) Enesekontrolli raames võetud proovide analüüsimise korral rakendatakse asjakohast kvaliteedisüsteemi. [RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

(6) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 35. Vastavusdeklaratsioon

(1) Toidu nõuetekohasust tõendav vastavusdeklaratsioon on toidu valmistaja antud kirjalik dokument, milles kinnitatakse, et toit vastab õigusaktides sätestatud või muudele nõuetele. Vastavusdeklaratsioon antakse edasise käitleja nõudel.

(2) Vastavusdeklaratsiooniga kinnitatakse, et toit vastab deklaratsioonis loetletud nõuetele, kui edasisel käitlemisel järgitakse väljaandja esitatud tingimusi.

(3) Vastavusdeklaratsioon antakse kindlaksmääratud ajaks sama toidu jätkuvaks valmistamiseks või partii kohta. Partii käsitletakse ühesuguse nimetuse ja ühesuguste omadustega ning ühesugustel tingimustel toodetud, valmistatud või pakendatud toidukogust. Partii peab olema kindel tähistus.

(4) Kui vastavusdeklaratsioon on antud toidu jätkuvaks valmistamiseks, peavad sellega hõlmatavad partiid olema vastavusdeklaratsiooniga seostatavad. Partii kohta antud vastavusdeklaratsioonis peab olema viide konkreetsele partiile.

[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 36. Vastavusdeklaratsiooni sisu

Vastavusdeklaratsioonis peavad olema järgmised andmed:

1) väljaandja nimi, asukohta aadress ning vastavusdeklaratsiooni tähis;

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

2) toidu nimetus ja teised toidu määratlemiseks vajalikud andmed;

3) viide nõuetele, millele vastavust tõendatakse;

4) väljaandmise kuupäev ning vastavusdeklaratsiooni välja andnud isiku nimi, allkiri ja ametikoht.

§ 37. Sertifitseerimine

(1) Sertifitseerimine on menetlus, mille käitleja kirjaliku taotluse alusel korraldab kolmas sõltumatu osapool (edaspidi *sertifitseerimisasutus*), et tõendada käitleja kvaliteedisüsteemi või konkreetse käideldava toidu vastavust nõuetele, millele vastavuse tõendamist taotletakse.

(2) Sertifitseerimine on vabatahtlik ning sertifitseerimiseks tehtud kulutused kannab sertifitseerimist taotlenud käitleja.

(3) Sertifitseerimise positiivse tulemuse korral väljastab sertifitseerimisasutus kvaliteedisüsteemi või toidu nõuetele vastavust kinnitava vastavussertifikaadi.

6. peatükk TEABE ESITAMINE

§ 38. Teabe esitatavad nõuded

(1) Toidualane teave käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18–63), artikli 2 lõike 2 punktis a sätestatud teave.

(2) Toidualane teave peab olema tõene, vastama õigusaktidega kehtestatud nõuetele ega tohi käitlejat ja tarbijat eksitada. Tarbijale müüdav või muul viisil üleantav toit peab olema märgistatud viisil, mis tagab toidu kohta vajaliku teabe saamise.

(3) Eestis tarbijale müüdava või muul viisil üleantava toidu puhul esitatakse toidualane teave eesti keeles, välja arvatud juhul, kui teave on teises keeles või muul viisil esitatuna tarbijale arusaadav.

(4) Toidualase teabe esitamise nõuded toidugruppide või töötlemisviiside kaupa kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(5) Müügipakendisse pakendamata toidu toidualase teabe esitamise nõuded Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 44 lõike 1 punkti b ja lõike 2 rakendamiseks kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(6) Toidupartii tähistamise nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 39. Teabe esitamise piirangud

[Kehtetu -RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 39¹. [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 40. Märgistuse muutmise piirang

(1) Märgistuse muutmist toidu tegelikke omadusi muutmata käsitatakse toidu võltsimisena, välja arvatud märgistuse täpsustamine ja eksitava märgistuse parandamine.

(2) Toitu, mille müügipakendile on märgitud tarvitamise tähtpäev või minimaalse säilimisaja tähtpäev, on keelatud ümber pakendada. Samuti ei tohi muuta müügipakendil olevat kuupäeva ega turustada toitu pärast tarvitamise tähtpäeva möödumist.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

7. peatükk

TOIDU EESTISSE TOIMETAMINE, IMPORT JA EKSPORT

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 41. Toidu Eestisse toimetamine, import ja eksport

(1) Toidu Eestisse toimetamine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.04.2004, lk 1–141), artikli 2 lõikes 16 sätestatud tegevused.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(2) Import käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 lõikes 15 sätestatud tegevus.

(3) Eksport käesoleva seaduse tähenduses on nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50), artiklis 161 sätestatud tegevus.

(3¹) Ametlik kontroll käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 punktis 1 sätestatud tegevus, sealhulgas nii riikliku järelevalve teostamine kui ka muu haldusmenetluse läbiviimine, mille käigus kontrollitakse toidu ja toidu käitlemise nõuetekohasust.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Käesolevas peatükis sätestatud, välja arvatud käesoleva seaduse § 43 lõiget 1, kohaldatakse üksnes loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduse § 8 lõikes 1 nimetatata toidu suhtes.
[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

§ 42. Piiripunkt ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koht

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Toidu Eestisse toimetamine ja eksport on lubatud riigipiiri seaduse alusel rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkti kaudu.

(2) Veterinaar- ja Toiduamet määrab isiku taotluse alusel piiripunkti, mille kaudu on lubatud toitu importida, ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koha, kui nende määramise õigus on Euroopa Liidu

asjakohase õigusakti kohaselt pädeval asutusel või liikmesriigil. Ametliku kontrolli teostamise koht peab asuma Maksu- ja Tolliameti aktepteeritud kohas.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Piiripunktide ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohtade loetelu avalikustatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud piiripunkti või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koha lõikes 3 nimetatud loetellu kandmise otsuse tegemiseks hindab Veterinaar- ja Toiduamet selle nõuetekohasust nii taotleja esitatud andmete alusel kui ka piiripunktis või ametliku kontrolli teostamise kohas kohapeal.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(5) Kui piiripunkt või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koht vastab Euroopa Liidu asjakohases õigusaktis sätestatud nõuetele, teeb Veterinaar- ja Toiduamet selle kohta piiripunktide ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohtade loetellu kandmise otsuse.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(6) Kui piiripunkt või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koht ei vasta Euroopa Liidu asjakohases õigusaktis sätestatud nõuetele, teeb Veterinaar- ja Toiduamet selle kohta piiripunktide ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohtade loetellu kandmisest keeldumise otsuse.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(7) Veterinaar- ja Toiduamet teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud otsuse 30 tööpäeva jooksul piiripunkti või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koha lõikes 3 nimetatud loetellu kandmise taotluse saamisest arvates.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(8) Veterinaar- ja Toiduamet teeb piiripunkti või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koha piiripunktide ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohtade loetelust väljaarvamise otsuse, kui:

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

- 1) see ei vasta Euroopa Liidu asjakohases õigusaktis sätestatud nõuetele või
- 2) isik esitab sellekohase taotluse.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud piiripunkti ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise koha piiripunktide ja imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohtade loetellu kandmise taotluse sisu nõuded, taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse menetlemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 43. Ametliku kontrolli korraldamine toidu Eestisse toimetamise ja eksportimise korral

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Toidu Eestisse toimetamise korral teeb Veterinaar- ja Toiduamet ametlikku kontrolli üksnes imporditava toidu nõuetekohasuse üle.

[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(2) Sellise teabe puhul, mis annab alust kahtlustada imporditava toidu mittenõuetekohasust või ohtlikkust, või muu põhjendatud vajaduse korral teostatakse toidu ametlikku kontrolli piiripunktis.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul kontrollib piiripunktis toiduga kaasasolevaid dokumente Maksu- ja Tolliamet. Maksu- ja Tolliamet teavitab kontrolli tulemustest Veterinaar- ja Toiduametit.

(4) Eesti päritolu toidu eksportimise korral väljastab Veterinaar- ja Toiduamet toidu nõuetekohasust tõendava dokumendi, kui sellise dokumendi esitamist nõutakse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritoriumi asuvas riigis.

[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

§ 44. Toidu importimisest teavitamine

(1) Sellise toidu importimisest, mille suhtes tuleb Euroopa Liidu asjakohasest õigusaktist tulenevalt teostada ametlikku kontrolli piiripunktis või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohas, teavitatakse Veterinaar- ja Toiduametit vähemalt 24 tundi enne toidu esitamist ametliku kontrolli teostamiseks.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Kui Euroopa Liidu asjakohases õigusaktis ei sätestata importimisest teavitamise vormi, kasutatakse teavitamiseks Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel avaldatud teavitamise näidisvormi.

[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

§ 45. [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 46. [Kehtetu -RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

8. peatükk **RIIKLIKU JÄRELEVALVE ÜLDINE KORRALDUS**

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 47. Riiklik ja haldusjärelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Veterinaar- ja Toiduamet teostab riiklikku ja haldusjärelevalvet kõigis käitlemisvaldkondades ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 1 lõikes 2 nimetatud materjalide ja esemete üle.

(2) Lisaks Veterinaar- ja Toiduametile teostab riiklikku järelevalvet teabe esitamise kohta kehtestatud nõuete täitmise ning esitatud teabe õigsuse üle jaekaubandusettevõttes Tarbijakaitseamet.

(3) Veterinaar- ja Toiduamet teeb valla- või linnavalitsusega koostööd teabe edastamisel valla või linna territooriumil toimuva sellise avaliku ürituse kohta, kus käideldakse toitu.

(4) Järelevalvet teostatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.04.2004, lk 206–319), ja nr 882/2004 ning muude asjakohaste õigusaktide järelevalvet käsitlevate sätete kohaselt.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(5) Valdkonna eest vastutav minister nimetab asjaomaste ministritega kooskõlastatult Euroopa Liidu õigusaktide rakendamise eest vastutavad pädevad asutused, liikmesriikidega järelevalvekoostööd koordineerivad kontaktasutused ja muud sellised asutused ning teatab nendest Euroopa Komisjonile juhul, kui selliste asutuste nimetamine on ette nähtud Euroopa Liidu õigusaktis.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 13 nimetatud situatsioonplani ning artiklis 41 nimetatud mitmeaastase kontrollikava koostamist koordineeriv asutus on Veterinaar- ja Toiduamet. Veterinaar- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning kava täitmise aruande Euroopa Komisjonile nimetatud määruses sätestatud korra kohaselt.

(7) **Vabariigi Valitsus** võib kehtestada korrakaitseorganite vahelise koostöö korra käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud situatsioonplani ja mitmeaastase kontrollikava väljatöötamiseks.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 48. Riikliku järelevalve erimeetmed

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigused on ka Euroopa Komisjoni eksperdil Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud nõuete täitmise kontrollimisel Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud tingimustel ja korras.

(3) Mittenõuetekohase toidu avastamise korral kohaldab korrakaitseorgan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 54 sätestatud meetmeid.

(4) Mittenõuetekohase toidu ühendusevälisest riigist Eestisse toimetamise korral kohaldab korrakaitseorgan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 19 sätestatud meetmeid.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 48¹. Kiirhoiatussüsteemi rakendamine ning järelevalvekoostöö Euroopa Liidu liikmesriikidega

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 50 nimetatud kiirhoiatussüsteemi kontaktasutus Eestis on Veterinaar- ja Toiduamet.

(2) Kui riikliku järelevalve käigus on kindlaks tehtud, et toit on otseselt või kaudselt inimese tervisele ohtlik ja seda võidakse turule viia mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis, või kui selline toit on avastatud kauba importimisel, teavitavad Maksu- ja Tolliamet ning Tarbijakaitseamet ohust Veterinaar- ja Toiduametit, kes teavitab sellest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kiirhoiatussüsteemi kaudu Euroopa Komisjoni.

(3) Kui Euroopa Komisjon on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kiirhoiatussüsteemi kaudu edastanud Veterinaar- ja Toiduametile ohuteate mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis tuvastatud ohtlikust toidust, edastab Veterinaar- ja Toiduamet selle teate Maksu- ja Tolliametile, Tarbijakaitseametile ning Terviseametile. Korrakaitseorganid viivad läbi uurimise võimaliku ohu esinemise kohta Eestis ning teavitavad saadud tulemustest Veterinaar- ja Toiduametit.

(4) Veterinaar- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 35 tähenduses.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 49. Riikliku järelevalve erisused

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Korrakaitseorgani ametnikul on ametitõendi esitamisel õigus kontrollida:

- 1) ettevõtte, selle territooriumi, ruumide, seadmete, sisseseade ning veovahendite seisundit ja kasutamist;
- 2) toidu koostisosi, abiaineid ja muid toidu valmistamiseks kasutatavaid tooteid;
- 3) toitu, sealhulgas toitu selle valmistamise käigus;
- 4) toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjale ja esemeid;
- 5) puhastamis-, desinfitseerimis- ja kahjuritõrjevahendeid, -aineid ning -viise;
- 6) toidu käitlemist, sealhulgas toidu töötlemis-, valmistamis- ja säilitamisviise;
- 7) toidualase teabe esitamist.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on korrakaitseorganil õigus:

- 1) kontrollida oma tööülesannete tõttu otseselt või kaudselt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–5 nimetatuga kokkupuutuvate isikute hügieeninõuete täitmist, sealhulgas nende isiklikku puhtust ja riietust, sõltumata käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud tervisekontrolli läbimisest, ning hinnata töötajate hügieeniteadmisi;
- 2) kontrollida enesekontrollinõuete täitmist ja tutvuda enesekontrolli tulemustega ning ettevõttesse paigutatud mõõtevahendite mõõtmistulemustega ja kontrollida nende õigsust, kasutades korrakaitseorgani mõõtevahendeid.

(3) Ettevõttes, kus käideldakse üksnes liha, võimaldab käitleja järelevalvetoimingute tegemiseks vajaliku töötamiskoha, töövahendid ja -riided.

(4) Kui on põhjust arvata, et teatud toit võib olla ohtlik inimese tervisele või keskkonnale, peatab asjaomase korrakaitseorgani juht sellise toidu käitlemist. Otsustus vormistatakse korrakaitseorgani juhi käskkirjana, milles näidatakse ära toidu nimetus, vajaduse korral andmed vastava partii kohta ning teised ohtlikku toitu identifitseerida võimaldavad andmed ja käitlemisvaldkonnad, milles käitlemine tuleb peatada. Korrakaitseorgani juht teavitab käskkirjast kohe avalikkust ning teave avaldatakse korrakaitseorgani veebilehel.

(5) Korrakaitseorgani juht edastab oma käskkirja viivitamata [valdkonna eest vastutavale ministrile](#), kes otsustab toidu käitlemise peatamise käskkirjas näidatud asjaoludel ja tingimustel ning kehtestab sellekohase määruse. Määruses märgitakse lisaks korrakaitseorgani juhi käskkirjas sisalduvatele andmetele ka piirangu tähtaeg, korrakaitseorganite ja isikute kohustused ning ohu kõrvaldamise viis. Korrakaitseorgani juhi käskkirja kehtib kuni valdkonna eest vastutava ministri määruse jõustumiseni.

(6) Käitlemise piirangu kehtimise ajal määravad asjaomased korrakaitseorganid koostöös kindlaks ohu ulatuse, võtavad tarvitusele vastavad meetmed ja pärast ohu kõrvaldamist teeb käskkirja andnud korrakaitseorgani juht valdkonna eest vastutavale ministrile kirjaliku ettepaneku käitlemise peatamise lõpetamiseks ning [valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab vastava määruse.

(7) Kui eluruumi kasutatakse ka äriruumina, võib korrakaitseorgan selle töö- või lahtioleku ajal läbi vaadata ilma korrakaitseaduse § 51 lõikes 2 sätestatud halduskohtu loata.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

8¹. peatükk TOIDUJÄRELEVALVE TASU

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 49¹. Toidujärelevalve tasu

(1) Toidujärelevalve tasu (edaspidi *järelevalvetasu*) on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklites 27–29 sätestatud põhimõtteid arvestades käesoleva seadusega kehtestatud määras tasutav summa toidu käitlemise nõuetekohasuse hindamisega seotud riikliku järelevalve toimingute ja toidu käitlemiseks tegevus- või muu loa andmise menetluse toimingute, sealhulgas toidu impordimiseks asjakohase

loa andmise menetluse toiminguga (edaspidi koos *järelevalvetoiming*) eest. Järelevalvetasu makstakse ka toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemetega seotud järelevalvetoimingute tegemise eest.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Toiduga seotud järelevalvetoimingute puhul makstakse järelevalvetasu üksnes veterinaarkorralduse seaduse §-s 35¹ nimetatata toiduga seotud järelevalvetoimingute tegemise ning jaekaubandusettevõttes järelevalvetoimingute tegemise eest.
[RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]

(3) Järelevalvetasu ei maksta esmatootmisega seotud järelevalvetoimingute tegemise eest.
[RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]

(4) Järelevalvetasu ei maksa riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest rahastatav haridusasutus, sotsiaalasutus või tervishoiuteenuse osutaja asutusesisese toitlustamisega seotud järelevalvetoimingute tegemise eest.
[RT I 2010, 72, 542- jõust. 15.10.2010]

§ 49². Järelevalvetasu maksmiseks kohustatud isik

(1) Järelevalvetasu maksma kohustatud isik (edaspidi *kohustatud isik*) on isik, kelle suhtes on tehtud käesoleva seaduse §-s 49¹ sätestatud järelevalvetoiming.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Mitu kohustatud isikut vastutavad ühise järelevalvetoimingute eest järelevalvetasu maksmise korral solidaarselt.
[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

§ 49³. Järelevalvetasu määramise põhimõtted

(1) Järelevalvetasu määra arvutamise aluseks võetakse käesoleva seaduse §-s 49¹ sätestatud järelevalvetoimingute tegemise seotud Veterinaar- ja Toiduameti personali- ja majandamiskulud.

(2) Järelevalvetasu võetakse käesoleva seaduse § 49¹ kohaselt tehtavate järelevalvetoimingute eest tunnitasauna.

(3) Kohustatud isik maksab tunnitasa toidu järelevalve toimingute tegemisele kulunud aja eest, kuid mitte rohkem kui kaheksa tunni eest järelevalvetoimingute kohta. Ametniku kulutatud aeg arvestatakse tunni täpsusega ja iga alustatud tund loetakse järgmiseks täistunniks. Arvesse ei võeta järelevalvetoimingute tegemise paika sõiduks kulutatud aega.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Tunnitasa määra arvutamisel võetakse aluseks järelevalvetoimingute teinud ametniku keskmine töötasu ja toidu järelevalve toimingute seotud keskmine majandamiskulu. Järelevalvetoimingute teinud ametniku keskmine töötasu arvutamisel lähtutakse Veterinaar- ja Toiduameti kohalikes asutustes ja piiripunktides töötavate järelevalvetoimingute tegevate ametnike keskmisest palgast järelevalvetoimingute tegemisele eelnenud kalendriaastal. Toidu järelevalve toimingute seotud keskmine majandamiskulu arvutamisel lähtutakse Veterinaar- ja Toiduameti keskmisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 VI lisa punktis 2 nimetatud kulust järelevalvetoimingute tegeva ametniku kohta järelevalvetoimingute tegemisele eelnenud kalendriaastal.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(5) Toidu järelevalve toimingute tegemise eest võetava tunnitasa määra igaks aastaks kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(6) Sellise toidu puhul, mille üle tuleb Euroopa Liidu asjakohasest õigusaktist tulenevalt teostada ametlikku kontrolli piiripunktis või imporditava toidu üle ametliku kontrolli teostamise kohas, tasub kohustatud isik järelevalvetoimingute tegemise eest ühe tariifse klassifikatsiooni kohta ühel tollideklaratsioonil järelevalvetasu tunnitasauna, millele lisandub vajalike analüüside maksumus.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(7) Toidu järelevalve toimingute käigus on Veterinaar- ja Toiduametil õigus võtta hilinevad kaubasaadetise ooteaja ja isiku taotlusel väljaspool tööaega tehtud järelevalvetoimingute eest lisatasu järgmiselt:

1) hilinevad kaubasaadetise ooteaja eest tööajal võetakse lisatasu tunnitasauna järelevalvetoimingute teinud ametniku kohta käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt;

2) hilinevad kaubasaadetise ooteaja eest väljaspool tööaega ja isiku taotlusel väljaspool tööaega tehtud järelevalvetoimingute eest võetakse lisatasu kahekordse tunnitasauna järelevalvetoimingute tegeva ametniku kohta käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel makstavale lisatasule kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 49⁴ sätestatud korda.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 28 sätestatud juhul maksab kohustatud isik järelevalvetasu täiendavate järelevalvetoimingute eest tunnitasauna käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt. Täiendava lisauuringuga seotud kulud kantakse käesoleva seaduse § 51³ lõike 3 kohaselt.
[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

§ 49⁴. Järelevalvetasu maksmine

(1) Veterinaar- ja Toiduamet teeb eelmise kalendrikuu jooksul tehtud toidu järelevalve toimingute eest järelevalvetasu sissenõudmise otsuse iga kalendrikuu viiendaks kuupäevaks.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Järelevalvetasu sissenõudmise otsuse ärakiri väljastatakse kohustatud isikule allkirja vastu või saadetakse posti teel viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

(3) Kohustatud isik kannab järelevalvetasu üle otsuses näidatud pangakontole kümne kalendripäeva jooksul järelevalvetasu sissenõudmise otsuse saamisest arvates. Kohustatud isikul on õigus esitada Veterinaar- ja Toiduameti otsuse peale vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.
[RT I, 29.06.2014, 2- jõust. 01.07.2014]

(4) Toidu importimise korral maksab kohustatud isik järelevalvetasu enne tollikäitlusviisi määramist Veterinaar- ja Toiduameti esitatud järelevalvetasu sissenõudmise otsuses toodud summas.

(5) Toidu importimise korral võib Veterinaar- ja Toiduamet vabastada kohustatud isiku järelevalvetasu maksmisest enne tollikäitlusviisi määramist küllaldase garantii korral ja juhul, kui kohustatud isik on varem maksnud järelevalvetasu õiges suuruses ja õigel ajal.

(6) Järelevalvetasu maksmise, sularahas vastuvõtmise ja maksmise kontrollimise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

(7) Kohustatud isik maksab maksmata järelevalvetasu sissenõudmiseks tehtud ettekirjutuses määratud summa kümne tööpäeva jooksul ettekirjutuse saamisest arvates.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(8) Maksmata järelevalvetasu sissenõudmiseks tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise korral ettekirjutuses märgitud tähtaja jooksul on Veterinaar- ja Toiduametil õigus pöörduda kohtutäituri poole, kes nõuab maksmata järelevalvetasu kohustatud isikult sisse täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 49⁵. Enammakstud järelevalvetasu tagastamine

(1) Enammakstud järelevalvetasu tagastatakse, kui järelevalvetasu on makstud ettenähtust suuremas summas.

(2) Kohustatud isikul on õigus taotleda enammakstud järelevalvetasu tagastamist järelevalvetasu maksmise päevast alates kahe aasta jooksul.

(3) Enammakstud järelevalvetasu tagastamise taotlemiseks esitab kohustatud isik Veterinaar- ja Toiduametile sellekohase kirjaliku taotluse ja järelevalvetasu maksmist tõendava dokumendi.

(4) Veterinaar- ja Toiduamet teeb enammakstud järelevalvetasu tagastamise või sellest keeldumise otsuse kümne tööpäeva jooksul sellekohase taotluse saamisest arvates.

(5) Enammakstud järelevalvetasu ei tagastata, kui ei ole võimalik kindlaks teha järelevalvetasu maksnud isikut või isikut, kelle eest on järelevalvetasu makstud, või kui isikul puudub tagasimakse saamise õigus.

(6) Enammakstud järelevalvetasu tagastamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

§ 50. Järelevalveametniku ettekirjutus

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 51. Järelevalveametniku ettekirjutuse või otsuse vaidlustamine

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 51¹. Toidu käitlemise keeld

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 51². Kiirhoiatussüsteemi rakendamine ning järelevalvekoostöö Euroopa Liidu liikmesriikidega

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

9. peatükk PROOVIDE VÕTMINE JA ANALÜÜSIMINE NING LABORATOORIUMID

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 51³. Proovide võtmine ja analüüsimine ametliku kontrolli tegemisel

(1) Ametliku kontrolli tegemisel võib vallasasja läbivaatusel võtta isiku kulul proove. Kui läbi vaadatud vallasasja ei ole võimalik pärast läbivaatust tavapäraselt kasutada, ei hüvitata isikule vallasasja või vallasasja tavapäraseks kasutamiseks taastamise maksumust.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Toidu ja selle käitlemise nõuetekohasuse kontrollimiseks kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega toidugruppide või määratavate näitajate kaupa proovide võtmise ja analüüsimise meetodid.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(3) Kui laboratoorsete analüüside tulemuste põhjal ei vasta toit või muu analüüsitav nõuetele, kannab lisauuringutega seotud kulud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 28 kohaselt isik, kelle proov ei vasta nõuetele.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(4) Isikul on õigus nõuda, et lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud proovile võetakse samadel tingimustel isiku kulul lisaproov, mis jääb isiku käsutusse. Isik võib seda proovi kasutada täiendava eksperdiarvamuse taotlemiseks omal kulul.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud täiendava eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata rakendab Veterinaar- ja Toiduamet vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 19 või 54 sätestatud meetmeid.

[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 52. Laboratooriumi volitamine ametliku kontrolli tegemisel võetud proovide analüüsimiseks

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Ametliku kontrolli tegemisel võetud proove analüüsitakse asjakohaste analüüside tegemiseks volitatud laboratooriumis, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 12 sätestatud nõuetele.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) [Kehtetu -RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

(3) Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse andmise otsuse teeb 20 tööpäeva jooksul laboratooriumi kirjaliku taotluse saamisest arvates Veterinaar- ja Toiduamet. Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse andmise otsuses märgitakse antud volituse ulatus.

[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(4) Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse andmise taotluse sisunõuded, taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse menetlemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(5) Veterinaar- ja Toiduamet võib keelduda volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse andmisest või tunnistada volituse kehtetuks, kui laboratoorium ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 12 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(6) Laboratooriumile esmakordse volituse andmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

§ 53. Referentlaboratooriumi volitamine

(1) Riiklik referentlaboratoorium (edaspidi *referentlaboratoorium*) käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 33 sätestatud laboratoorium.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 32 viidatud iga ühenduse referentlaboratooriumi kohta volitatakse tegutsema referentlaboratoorium.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

(3) Referentlaboratooriumina tegutsemise volitus antakse 20 tööpäeva jooksul laboratooriumi kirjaliku taotluse saamisest arvates valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga, milles kirjeldatakse volituse ulatust.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

(4) [Kehtetu -RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

(5) Referentlaboratoorium tegutseb valdkonna eest vastutava ministri esitatud riikliku tellimuse alusel. Tellimuse täitmist finantseeritakse riigieelarves Maaeluministeriumile eraldatud vahenditest.

(6) Kui referentlaboratoorium oma ülesandeid nõuetekohaselt ei täida, on valdkonna eest vastutaval ministril õigus anda puuduste kõrvaldamiseks kuni kolmekuuline tähtaeg. Kui puudusi ei ole kõrvaldatud, tunnistatakse volitus osaliselt või täielikult kehtetuks. Puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud ajal loetakse volitus peatatuks.

(7) Referentlaboratooriumina tegutsemiseks volituse andmise taotluse sisunõuded, taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse menetlemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

(8) Referentlaboratooriumina tegutsemiseks esmakordse volituse andmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

10. peatükk VASTUTUS

§ 53¹. Toidu käitlemine ettevõttes, milles toidu käitlemiseks on vajalik teatamiskohustuse täitmine ning tegevusluba

(1) Ettevõttes, milles toidu käitlemiseks on vajalik tegevusluba, samuti tegevusloa andmisel valitsenud tingimusi muutvate ehituslike, tehnoloogiliste, töökorralduslike või muude ümberkorralduste järel järelevalveametniku loata toidu käitlemise alustamise eest, samuti toidu käitlemise eest ettevõttes, mida ei ole esitatud majandustegevusteates, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo katse on karistatav.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 53². Toidu suhtes esitatud nõuete rikkumine

(1) Toidu suhtes esitatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud viisil, mis ohustab inimese tervist või keskkonda, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 53³. Toidu käitlemise ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta esitatud nõuete rikkumine

(1) Toidu käitlemise ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta esitatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 53⁴. Käitleja enesekontrolli nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 53⁵. Teabe esitamise nõuete rikkumine

(1) Toidualase teabe esitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1300 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 53⁶. Toidu kohta valeandmete esitamine

(1) Toidu koostise, omaduste, lisa- või saasteainete või mikroorganismide sisalduse või muude nõuete kohta valeandmete esitamise või saate-, müügi- või muudes tõendusdokumentides valeandmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 250 trahviühikut.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2600 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 53⁷. Menetlus

(1) [Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Veterinaar- ja Toiduamet või kohus võib kohaldada § 53² lõigetes 2 ja 4 sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud aine või eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]

(3) Käesoleva seaduse §-des 53¹–53⁶ sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on:
1) Veterinaar- ja Toiduamet;
2) [kehtetu - RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.07.2007]
3) Tarbijakaitseamet.

§ 54.–§ 56. [Kehtetud -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

11. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 57.–§ 62. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 63. [Kehtetu -RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

§ 63¹. Sellisest ettevõttest teavitamine ja sellise ettevõtte tunnustamine, kus käideldakse toitu 2006. aasta 1. juulil

(1) Sellisest ettevõttest, kus käideldakse toitu 2006. aasta 1. juulil ja mis sellest kuupäevast alates kuulub teavitamisele ja mida ei ole tunnustatud, tuleb käesoleva seaduse § 7 kohaselt teavitada pädevat järelevalveasutust hiljemalt 2006. aasta 1. novembriks.

(2) 2006. aasta 1. juulist teavitamisele kuuluv ettevõtte, mis on tunnustatud enne nimetatud kuupäeva, loetakse teavitatuks käesoleva seaduse § 7 kohaselt.

(3) 2006. aasta 1. juulist tunnustamisele kuuluv ettevõtte, mis on tunnustatud 2006. aasta 1. jaanuarini kehtinud õigusaktide alusel ja korras, loetakse tunnustatuks alates 2006. aasta 1. jaanuarist kehtivate õigusaktide alusel ja korras.

(4) Enne 2006. aasta 1. juulit tehtud tähtajaline tunnustamise otsus loetakse tingimuslikuks tunnustamise otsuseks käesoleva seaduse § 10 lõike 2 tähenduses.
[RT I 2006, 28, 211- jõust. 01.07.2006]

§ 63². Toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete rühma kohta andmete esitamine sellise ettevõtja puhul, kelle sellekohase tegevuse kohta on majandustegevuse registris registreering 2010. aasta 1. jaanuaril

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 2 lõike 2 alapunktis c nimetatud ettevõtte puhul esitab ettevõtja, kelle sellekohase tegevuse kohta on majandustegevuse registris registreering kaubandustegevuse seaduse alusel 2010. aasta 1. jaanuaril, andmed toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete rühma kohta majandustegevuse registrisse kandmiseks 2010. aasta 1. juuniks.
[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

§ 63³. Enne 2010. aasta 1. jaanuari piiripunktide ja imporditava toidu üle järelevalve teostamise kohtade loetelusse kantud piiripunkt ja järelevalve teostamise koht

Enne 2010. aasta 1. jaanuari Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel piiripunktide ja imporditava toidu üle järelevalve teostamise kohtade loetelusse kantud piiripunkt ja järelevalve teostamise koht on nimetatud loetelus kuni Veterinaar- ja Toiduameti poolt piiripunkti või järelevalve teostamise koha nimetatud loetelust väljaarvamise otsuse tegemiseni.
[RT I 2009, 64, 423- jõust. 01.01.2010]

§ 63⁴. Ametliku kontrolli teostamise kohad [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Piiripunktide ja imporditava toidu üle järelevalve teostamise kohtade loetelusse kantud järelevalve teostamise kohad loetakse ametliku kontrolli teostamise kohtadeks.

§ 64. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 65. Järelevalveasutuste töö ümberkorraldamine

(1) Vabariigi Valitsus lõpetab käesolevast seadusest tuleneva järelevalveasutuste töö ümberkorraldamise 2001. aasta 1. jaanuariks.

(2) Kuni ümberkorraldamiseni täidavad järelevalveasutused oma seniseid ülesandeid, kui muudest seadustest ei tulene teisiti.

§ 65¹. [Kehtetu -RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

§ 65². Laboratooriumi volituse kehtivus

Enne 2007. aasta 1. juulit valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga laboratooriumile järelevalve käigus võetud proovide analüüsimiseks antud volitus kehtib kuni Veterinaar- ja Toiduameti poolt uue volituse andmiseni või selle andmisest keeldumiseni, kuid mitte kauem kui 2008. aasta 1. jaanuarini.
[RT I 2007, 22, 114- jõust. 01.04.2007]

§ 65³. Eritoidu märgistamise ja muul viisil teabe edastamise erinõuete kehtivus

Käesoleva seaduse § 38 lõike 5 kuni 2014. aasta 13. detsembrini kehtinud redaktsiooni alusel kehtestatud eritoitude, sealhulgas meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu märgistamise ja muul viisil teabe edastamise erinõuded ja kord kehtivad kuni 2016. aasta 20. juulini.
[RT I, 09.10.2014, 1- jõust. 13.12.2014]

§ 65⁴. Eritoidu koostis- ja kvaliteedinõuete, eritoidu valmistamiseks kasutatavate ainete ja eritoidu käitlemise kohta esitatavate nõuete ning toidualase teabe esitamise nõuete kehtivus

(1) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab eritoidu koostis- ja kvaliteedinõuded, eritoidu valmistamiseks kasutatavate ainete ja eritoidu käitlemise kohta esitatavad nõuded ning eritoidu kohta toidualase teabe esitamise nõuded kehtivusajaga kuni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 artikli 11 lõike 1 alusel kehtestatud õigusakti kohaldamise alguse tähtpäevani samas õigusaktis sätestatud tingimustel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete kehtestamisel arvestatakse eritoidu kasutamise eesmärki ja toidugruppide eriomadusi.

[RT I, 15.06.2016, 1- jõust. 20.07.2016]

§ 65⁵. Imiku piimasegust, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud eritoidust ja väga väikese energiasisaldusega eritoidust teavitamine

Imiku piimasegu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud eritoidu ja väga väikese energiasisaldusega eritoidu esmakordsel turuleviimisel teavitamisele kohaldatakse toiduseaduse § 14 lõigete 5¹ ja 5³ kuni 2016. aasta 19. juulini kehtinud redaktsiooni. Seda kohaldatakse kuni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 artikli 11 lõike 1 alusel kehtestatud õigusakti kohaldamise alguse tähtpäevani samas õigusaktis sätestatud tingimustel.

[RT I, 15.06.2016, 1- jõust. 20.07.2016]

§ 66. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2000. aasta 1. jaanuaril, välja arvatud volitusnormid, mis jõustuvad käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ajal, ning § 34 ja § 52 lõige 2, mis jõustuvad 2002. aasta 1. jaanuaril, ning § 52 lõige 1, mis jõustub 2000. aasta 1. juulil.

(2) Käesolevas seaduses sisalduvad volitusnormid Vabariigi Valitsuse või ministri määruste andmiseks jõustuvad kümnendal päeval pärast seaduse avaldamist Riigi Teatajas. Volitusnormi alusel antavat määrust ei jõustata enne käesoleva seaduse jõustumist.

¹ Komisjoni direktiiv 1999/21/EÜ meditsiiniliseks eriotstarbeks mõeldud dieettoitude kohta (EÜT L 91, 07.04.1999, lk 29–36), muudetud direktiividega 2006/82/EÜ (ELT L 362, 20.12.2006, lk 94–96) ja 2006/141/EÜ (ELT L 401, 30.12.2006, lk 1–33); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 183, 12.07.2002, lk 51–57), muudetud direktiiviga 2006/37/EÜ (ELT L 94, 01.04.2006, lk 32–33) ja määrustega (EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1–54), (EÜ) nr 1170/2009 (ELT L 314, 01.12.2009, lk 36–42), (EÜ) nr 1161/2011 (ELT L 296, 15.11.2011, lk 29–30), (EL) nr 119/2014 (ELT L 39, 08.02.2014, lk 44–45) ja (EL) nr 2015/414 (ELT L 68, 13.03.2015, lk 26–27); komisjoni direktiiv 2006/141/EÜ imiku piimasegude ja jätkupiimasegude kohta ning millega muudetakse direktiivi 1999/21/EÜ (ELT L 401, 30.12.2006, lk 1–33), muudetud määrusega (EÜ) nr 1243/2008 (ELT L 335, 13.12.2008, lk 25–27) ja direktiiviga 2013/46/EL (ELT L 230, 29.08.2013, lk 16–19); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/91/EL toidupartiide tähistamise ja märgistamise kohta (ELT L 334, 16.12.2011, lk 1–5).

[RT I, 15.06.2016, 1- jõust. 20.07.2016]